

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1173811/5

בבית הדין הרבני תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד פיליפ שרף ועו"ד אבי גפן)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד סטלה שימונוב ועו"ד שי שמחויוב)

הנדון: האם שיחות טלפון עם גבר זר הם עילה להפסד כתובה

פסק דין

בפני ביה"ד תביעת אשה לכתובתה.

הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י בתאריך 13.3.17, ולהם ילד א'.

הן הבעל והן האישה תבעו גירושין. הבעל תבע גירושין תחילה בשנת 2018, ואילו האישה תבעה גירושין בפברואר 2019.

הצדדים התגרשו בתאריך 12.1.21, אולם בפועל נפרדו באפריל 2018, כשנה וחודש לאחר החתונה, כשהרכב קמא פסק שמועד הקרע הינו 8.7.2018.

עניינם של הצדדים נידון בביה"ד הרבני האזורי בפ"ת, ובהתאם להחלטת ביה"ד הרבני הגדול מיום 28.10.21, ובהתאם להחלטת ראב"ד ת"א, הועבר התיק להמשך טיפול בהרכב דנן.

נותרו להכרעה ענייני הכתובה והרכוש.

הכתובה בסך 260,000 ש"ח.

בעניין הרכוש, כספים גרידא במסגרת איזון משאבים, הוגש דו"ח מהאקטואר רו"ח שטרנפלד, מתאריך 8.7.2020.

בכתב התביעה טענה האישה שהבעל היה אלים כלפיה, ואף הוגש כנגדו כתב אישום בגין אירוע שהיה בתאריך 14.2.18, עת ניסתה האישה להוציא את הסלקל מהרכב, נשך אותה הבעל בפניה וגרם לה חבלה בדמות סימני נשיכה. במסגרת עסקת טיעון קיבל הבעל עונש מאסר על תנאי ועבודות שירות.

יצוין כי האם טענה בפני פק"ס לס"ד שקיימת גם אלימות של האב כלפי הילד, ראה עמ' 3 לתסקיר מיום 7.3.22, אולם על אף החשיבה שנעשתה במחלקת הרווחה, לא ראו ברווחה לפעול בעניין, מאחר והאם לא הגישה תלונה בסמוך לאירוע. עוד יצויין, כי אין באמור בתסקיר כדי להוות הוכחה כלשהי כטענת האם, אותה מכחיש האב. גם ממסקנת התסקיר - הרחבת זמני

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

השהות של האב, נראה שפק"ס לס"ד והעו"ס, לא התרשמו שהייתה אלימות כלפי הילד, שהרי כידוע לו היו חוששים לכך, לא רק שלא היו פועלים להרחבת זמני השהות, אלא לאיך גיסא.

בדיון ההוכחות שהתקיים בביה"ד בתאריך 20.7.22, נחקרו הצדדים בחקירה נגדית. בא כוח האישה חקר את הבעל באשר לאירוע האלימות ופסה"ד בעניין, ראה פרוטוקול הדיון שורה 3 ולהלן:

"בא כוח האישה: תאשר שהוגש נגדך כתב אישום בפרקליטות על אלימות כלפי אשתך בשנים שבהם הייתם נשואים.

הבעל: לא מבין בזה. לא יודע מה זה.

בא כוח האישה: הוגש או לא?

הבעל: הוגש.

בא כוח האישה: האם ניתן לך קצינת מבחן?

הבעל: כן.

בא כוח האישה: תאשר שהורשעת במסגרת ההליך?

הבעל: הסדר טיעון.

בא כוח האישה: קיבלת עונש 3 שנים על תנאי וביצעת עבודת שירות?

הבעל: כן.

בא כוח האישה: אז שקיבלת עונש ביצעת אותו, כן? או שגם בזה אתה לא מבין?

הבעל: ביצעתי.

בא כוח האישה: היה לך תעודת אסיר בארנק?

הבעל: לא."

בהמשך מעמת בא כוח האישה את הבעל עם טענתו (של הבעל) שהדבר היה הגנה עצמית:

"הבעל: היא תקפה אותי.

בא כוח האישה: שאני אראה לך את הפרוטוקול? בפרוטוקול מיום 23.5.19 בשורה 106 אתה אומר "אני הודיתי באישום שיש לי". אתה הודית במשטרה שחקרו אותך בזמן אמת. אתה אמרת 'עשיתי'.

הבעל: אתה נחקרת במשטרה?

בא כוח האישה: הנה, אני מציג לך את הראיה. אתה משנה את הגרסה שלך היום?

הבעל: ...

בא כוח האישה: באותו דיון שאלתי אותך אם נשכח אותה, אמרת כן. מה יש לך לומר על זה?

הבעל: כלום.

בא כוח האישה: זה היה חלק מהאלימות שלך. שאני ארענן את זיכרוןך?

הבעל: לא זוכר."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל נשאל מדוע לדעתו האישה צריכה להפסיד את כתובתה, והשיב שהאישה בגדה בו. וכשמתבקש להבהיר מה הפירוש בגדה בו, הוא טען על שיחות טלפון רבות עם ק', גם בשעות הקטנות של הלילה. כך בחקירה הנגדית של הבעל (שורה 47 ולהלן לפרוטוקול):

”בא כוח האישה: אז למה לשיטתך היא צריכה להפסיד את הכתובה?

הבעל: כי היא בגדה בי.

בא כוח האישה: מה זה בגדה בי? ! אתה רצית שלום בית עם אישה שבוגדת
בך?

הבעל: לא ידעתי שהיא בגדה בי.

בא כוח האישה: אתה טוען שהיא בגדה, תוכיח לי.

הבעל: היא שוחחה עם הבנאדם עד שתיים שלוש בלילה עם גברים.

בא כוח האישה: יש לך להציג הוכחה שאתה טוען שהיא נאפה בך? חוץ
מפירוטי שיחות?

הבעל: הפירוט שיחות זה הוכחה.

בא כוח האישה: מה זה??

הבעל: רואים פה בשעה 15:12 בלילה ב-22.12.18 שיחות שלה מולו.

בא כוח האישה: האם יש לך הוכחה שהיא בגדה בך? זה שהיא דיברה איתו,
מדברים עם אנשים. יש לך הוכחה שהיא איך אמרת? נאפה בך. יש לך
הוכחה?

הבעל: הפירוט שיחות זה הבגידה.

בא כוח האישה: יש לך הוכחה שהיא בגדה בך עם אותו ק'?

הבעל: יכול להיות.”

גם האישה נשאלה בחקירה הנגדית על שיחות הטלפון וקשריה עם ק'. ראה שורה 81 ולהלן
לפרוטוקול:

”בא כוח הבעל: מכירה את ק'?

האישה: כן. מגיל 14 ידיד טוב שלי.

בא כוח הבעל: יצאת איתו?

האישה: לא.

בא כוח הבעל: את עדיין בקשר איתו?

האישה: לא. הייתה תקופה הוא עזר לי.

בא כוח הבעל: אבל היית הולכים ביחד הלכת איתו עם האוטו? !

האישה: לא. תראה לי.

בא כוח הבעל: למה התנגדת לפירוט השיחות?

האישה: לא התנגדתי.

בא כוח הבעל: אני מראה לך שיחה. את אשת איש. את מדברת שעתיים שיחה
בשעה 23:00 עם אדון ק'. מה יש לך לדבר איתו עד 1 בבוקר שאת אשתו?

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה: הוא ידיד טוב שלי. הוא הרים אותי, אחרי כל האלימות שעברתי.
בא כוח הבעל: ב-22.12.18 מתקיימת שיחה אחת מתוך 400, את כבר לא גרה
אתו. אתם לא גרים יחד ממאי 18. מה את מדברת אתו שאת לא גרה אתו, ידיד
שלך, מה את מדברת אתו? מה יש לך לדבר אתו כ"כ הרבה?
האישה: הוא הרים אותי. עזר לי הרבה.

בא כוח הבעל: את 04.2.19 את מדברת אתו ב-7:38 בבוקר, את מדברת אתו
25 דקות. מה הוא בעלך?

האישה: ידיד טוב שלי. הוא עזר לי בחיים ואני עזרתי לו בחיים.
בא כוח הבעל: אני מראה לך פה, בתקופה של מספר חודשים, יש 400 שיחות
טלפון, במשך 6-7 חודשים! 400 שיחות טלפון! בתקופה כל כך קצרה אפילו
בעל ואישה לא מדברים כל כך הרבה. כמה שיחות זה היה לשיטתך?
האישה: 20 שיחות. למה, שיחות זה בגידה?"

בבואנו להכריע בסוגית הכתובה נבהיר את אשר כתבנו בהחלטות אחרות, יעויין גם בספר
משפטיך ליעקב ח"ז סי' ה' את המתווה ההלכתי המחייב את הבעל לשלם לאישה את כתובתה
ותוספת כתובה, גם אם היא תובעת גירושין, אם הסיבה לתביעת הגירושין - מעשים שליליים של
הבעל, שנובעים מחמת התנהגותו ואופיו, בין אם מדובר באלימות פיזית או באלימות מילולית,
בניגוד לעילות שאינן באשמתו, כמו מחלות ואפילו עקרות. הדברים התפרסמו גם באתר בתי הדין
הרבניים ואין כאן מקום להאריך (ראה לדוגמא בתיק 1157830/1 ועוד).

במקרה שלפנינו אין ספק שמדובר באלימות, שהרי בגינה הוגש כתב אישום ונגזרו 3 שנות
מאסר על תנאי ועבודות שירות. כך שגם אם האישה הייתה באה ותובעת כתובתה, אין להפסידה
כתובתה, בפרט שבנדוד"ד הבעל הוא זה שתבע ראשון גירושין, ורק אחר כך עשה מהלך של נסיגה,
כשלא רצה לשלם את הכתובה.

**שיחות הטלפון מרובות וארוכות בשעות הקטנות של הלילה, האם יחשבו כדבר כיעור
כ"כ הבעל רצה להזמין את ק' לעדות.**

ביה"ד התנגד לכך. כפי שהבהרנו במספר החלטות, בית הדין לא יזמין עד לחקירה אלא אם
מוצגות לו ראיות לכאורה. ביה"ד אינו מאפשר חקירות "דייג" (fishing בלע"ז). ביה"ד מאפשר
לחקור כאשר מוצגות ראיות לכאורה, ונדרשת חקירה לאמת או להכחיש את הראיות לכאורה,
לבססן או להפריכן. אולם כאשר נטענות טענות שאין בהן אפילו שמץ של לכאורה, ודאי ללא
בסיס, חשדות בלבד, ביה"ד לא יאפשר חקירה. חקירת חשדות, אינן בתחום הדיונים שיעשו
בערכאה שיפוטית. לביה"ד יש להציג ראיות או ראיות לכאורה. הצגת חשדות בלבד, עם מסקנות
של הטוען אותם, אינן מהוות 'ראיה' עליה ידון ביה"ד. משכך אין מקום לקיים חקירה, כאשר לא
הוצגו אף לא טענות לכאורה. מאחר והבעל לא הציג ראיות לכאורה על בגידה אלא על שיחות
טלפון, אין מקום לקיים דיון הוכחות והזמנת העד.

דעתנו, שאף שוודאי שלא ראוי שאישה נשואה תדבר זמן כה רב עם גבר זר, גם לא דרך
הטלפון, מכל מקום אין לקבוע שמדובר ב'מעשה כיעור' שהיא מפסידה בגינו את כתובתה, שהרי
יכול להיות שרצתה להתייעץ, ולא קבלנו כל הוכחה שהיו אלה שיחות ברמה אסורה או בדיבורים
אסורים (שגם בזה צריך עיון אם לדונו כדבר כיעור, יתכן בתנאים מסוימים).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

איתא ביבמות כד, ב – כה, א:

”דתניא רוכל יוצא ואישה חוגרת בסינר, אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא. רוק למעלה מן הכילה, אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא. מנעלים הפוכים תחת המטה, אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא ... והלכתא כוותיה דרב והלכתא כוותיה דרבי, קשיא הלכתא אהלכתא, לא קשיא, הא בקלא דפסיק הא בקלא דלא פסיק, קלא דלא פסיק וליכא עדים כרבי, קלא דפסיק ואיכא עדים כרב.”

ונחלקו הראשונים אם דברי הגמ' ביחס לכיעור נאמרו לעניין החיוב לצאת מהנטען או גם לחייב את הבעל להוציאה. מדברי הרי"ף בסוגיא מוכח שכל הסוגיא מיירי לעניין הנטען ולא ביחס לבעל, דמבעל לא מוציאים - אלא בעדי טומאה. כן מוכח בתחילת דברי הרי"ף בסוגיא (ו, א, בעמוה"ר), וכן כתב להדיא שם בע"ב, וז"ל:

”והני מילי מבעל שהוא הנטען, אבל מבעל עצמו - לא מפקינן לה אלא בעדי טומאה, בין יש לה בנים בין אין לה בנים, כדגרסינן בקדושין בפרק האומר לחבירו, איבעיא להו זינתה אשתו בעד אחד מהו? אמר רבא הוה דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משני עדים”

וכך מבואר מדברי התוס' יבמות (כד, ב ד"ה אמר רבי), דתצא מן הרוכל, דכל הסוגיא אירי בנטען, דלבעל אינה נאסרת אלא בקינוי וסתירה או בראו דרך המנאפים. וכך פסק הרמב"ם בהלכות אישות כד, טו, וז"ל:

”כיצד היא יוצאה משום שם רע, כגון שהיו שם עדים שעשת דבר מכוער ביותר שהדברים מראין שהייתה שם עבירה, אף על פי שאין שם עדות ברורה בזנות, כיצד? כגון שהייתה בחצר לבדה וראו רוכל יוצא ונכנסו מיד בשעת יציאתו ומצאו אותה עומדת מעל המטה והיא לובשת המכנסים או חוגרת אזור, או שמצאו רוק לח למעלה מן הכילה, או שהיו שניהם יוצאים ממקום אפל או מעלין זה את זה מן הבור וכיוצא בו, או שראו אותו מנשק על פי חלוקה, או שראו אותן מנשקין זה את זה, או מגפפין זה את זה, או שנכנסו זה אחר זה והגיפו דלתות וכיוצא בדברים אלו, אם רצה בעלה להוציאה, תצא ואין לה כתובה, ואין זו צריכה התראה.”

והדוגמאות שהביא הרמב"ם לדברי כיעור, מקורם מהגמ' יבמות הנ"ל ומהירושלמי כתובות פרק המדיר ה"ו. ומכל מקום מבואר שפירש הרמב"ם שדבר כיעור אינו מחייב את הבעל לגרשה אלא הוא בגדר מוציאה משום שם רע, שרשאי הוא לגרשה ללא כתובה וללא התראה. ושם בהלכה טז כתב להדיא דגם עוברת על דת וגם דבר כיעור, אין כופין את הבעל שיוציא אלא ברצונו הדבר תלוי, רק שיש מצוה להוציאה, ומשמע אפילו בעל כורחה. וכן הוא בהלכות סוטה ב, יג, טו, וז"ל:

”אבל אם לא קדם קינוי ובאו עליה עדים שנסתרה עם זה ובאו ומצאו דבר מכוער, כגון שנכנסו אחריו ומצאוה חוגרת חגורה, או מצאו רוק למעלה מן הכילה וכיוצא בזה, אם הוציאה בעלה בדבר מכוער זה, הרי זו לא תנשא לנטען אלא אסורה עליו, ואם עבר ונשאה והיו לה בנים ממנו לא תצא, ואם לא היו לה בנים תצא. בד"א שנבוכה העיר עליה ועל זה הנטען יום ומחצה או יתר ואמרו פלוני זנה עם פלונית ולא פסק הקול, והוא שלא היו לה או לו אויבים שמעבירין הקול, אבל אם לא הייתה שם רנה לדבר זה בעיר או שפסק הקול שלא מחמת יראה, אם נשאת לנטען לא תצא אף על פי שאין לה בנים, אפילו בא עד אחד שזינת עמו לא תצא. מי שהוציאה בעלה בעידי דבר מכוער ונשאת לאחר וגירשה, הרי זו אסורה להנשא לנטען שיצאת מתחת בעלה בגללו, ואם נשאת לא תצא אף על פי שאין לה בנים.”

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

והרא"ש בסוגיא (יבמות ב,ח) הביא את פירוש רש"י בסוגיא דמכוער הדבר תצא מהבעל, וקושיית ר"ת, דאין האישה נאסרת על בעלה אלא בקינוי וסתירה וכו', ופירש דתצא מרוכל, וכן פר"ח וכן בה"ג:

"ומפר"ת תצא מן הרוכל אם גירשה הבעל ונשאה הרוכל הואיל ומכוער הדבר תצא, דלדידה היא קלא דקמי נישואין ולקלא דקמי נישואין חיישינן, אבל מבעל לא מפקינן אלא בעדים, וכן מוכח סתמא דהש"ס דקאמר כל הוציאה בב"ד, וב"ד בעדים הוא דמפקי, אלמא דדבר פשוט הוא דלא מפקינן מבעל אלא בעדים, ומנטען מפקינן בקול כשאין לה בנים מן הראשון."

וחזר ר"ת לפרש כשאלתות, ודווקא בדבר כיעור בעדים, דכיון שראו רוכל יוצא וכו' וכל הני דלקמן, מוכחא מילתא דיש כאן טומאה, ורגלים לדבר כאלו ראוה שנבעלה ואסרינן לה לבעלה כפתח פתוח:

"ובשאלתות דרב אחאי בפרשת (פנחס) אי איכא דבר מכוער וקלא דלא פסיק, מפקינן לה בין מבעל בין מבעל, דתניא רוכל היוצא וכו'. ור"ת חזר לפרש כפירוש השאלתות בהאי דקאמר רב ובעדים, היינו דאיכא עדים בדבר מכוער, משום דקשיא ליה הא דקאמר כי אתא אחר ואפסקי' לקלא מאי הוי, ואי בדאיכא עדי טומאה לא הוה קרי ליה קלא. ופלוגתא דרבי ורבנן דרוכל בדבר מכוער בלא עדים אלא בקול. ומיהו בבעל שראה דבר מכוער לא משוינן ליה אנפשיה חתיכה דאיסורא בהכי אלא בדבר מכוער בעדים דאיכא לעז טפי שיתפרסם ויצא הקול."

וכתב לישב את כל הראיות שהביא לדעת ר"ת שבתחילה, שאין האישה נאסרת אלא בעדי טומאה וכו'. ועיי"ש שנחלקו בפירוש דברי השאלתות, מה שנחלק הרא"ש על פירוש הר"מ, עיין בח"מ יא,ה וב"ש ס"ק ד. ונחלקו המחבר והרמ"א בשו"ע אהע"ז יא,א. דעת המחבר לפסוק כרי"ף, הרמב"ם ור"ת קודם חזרה וכמובא בתוס', דאין האישה נאסרת על בעלה אלא בעדי טומאה, וכל הנידון בסוגיא הוא לאסרה על הנטען. ודעת הרמ"א לפסוק דבקול ממש עם עדי כיעור, מוציאים גם מבעלה אם אין לו בנים ממנה, אבל באחד מהם אין מוציאים מהבעל, אא"כ הוציאה בעלה וכנסה הנחשד, דמוציאים גם באחד מהם אם אין לו בנים ממנה.

בשו"ע אהע"ז יא,א הביא את דברי הרמב"ם ואת לשונו הנ"ל בהל' אישות כד,טו "וכיוצא בדברים אלו", וע"ז הוסיף הרמ"א; "לפי ראות עיני הדיינים". המבי"ט בתש' ח"א סי' רפז, לאחר שהביא את דברי הרמב"ם, כתב וז"ל:

"ומה שכתב הרמב"ם "וכיוצא בדברים אלו" - היינו דוגמתן ממש, שיהיו הדברים מכוערים כמו אלו, אבל מה שאינו כל כך מכוער אינה מפסדת. וגם אם יש ספק אם הוא דבר מכוער או לא אינה מפסדת, דכתובתה בחזקתה היא."

הרי דבעינן שיהיו הדברים מכוערים ברמה שהוזכרה בגמ' בבלי וירושלמי, הגם אם אינם ממש כאותם דברים.

השאלה אם דיבורים בטלפון, במשך זמן ממושך ובשעות קטנות של הלילה, הרי הם בבחינת דבר כיעור. דעתנו שפשוט שאינו דומה לנידונים הנ"ל ברמת כיעור של הדברים שהובאו בגמ' ובראשונים, וע"כ אין כאן מעשה כיעור שבו נאסרת לבעלה או מפסידה כתובתה.

אמנם מצאנו באחרונים דיון באישה שהתכתבה בדברים מכוערים, ושוב יאמר ברורות, בנדו"ד איננו יודעים מה היה תוכן השיחה. אך גם במקום שהייתה התכתבות כזו, דנו האחרונים אם נאסרת על בעלה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האבני נזר (חאהע"ז סי' לז) דן באישה שנמצא מכתב בכתב ידה שכתבה לאחר, אם נאסרת על בעלה, דאף שנמצאו במכתב דברים מכוערים, מכל מקום לא חשיב אלא דבר כיעור ואינה נאסרת על בעלה. ולכאורה נראה שכוונתו ליעור שבגינו נאסרת על בעלה אם יש שני עדים וקלא דלא פסיק, שאם כוונתו על צד המוסר בלבד, מה המשך הדיון של קיום כתב ידה, דהרי אין בזה נפק"מ להלכה. אלא בהכרח מדובר בכיעור דומיא דכיעור הנ"ל בגמ', ורק השאלה אם יכול לקיימה בדרך של דמיון לכתב יד. וז"ל האבני נזר:

"אך עיקר החשש מחמת המכתב שנמצא אצל יאקל ממנה, והמכתב נמצא בו כמה דברים מכוערים, מ"מ הואיל ולא נכתב בו בפירוש שזנתה לא נחשב יותר מן כיעור. וזה אם יתברר שהוא כתב ידה, אך מה שהכתב דומה אל הקוויטעל שמודית שהוא שלה, איננו ראייה מכמה טעמים, הא' כיון שהקוויטעל היה אצלו י"ל שמא זיופי זייף, ואת"ל שאי אפשר לזייף אות אות לבד רק חתימה לחתימה כמ"ש הרא"ש פ"ב דכתובות [סי' טז], אם כן אי אפשר להכיר נמי, ואת"ל שאפשר להכיר בדמויי אות לאות כמו כן אפשר לזייף [...] ועוד דקיום ע"י דמויי נ"ל דלא יועיל לאסור על בעלה, שהרי כתב המרדכי פ"ב דכתובות [סי' קמ"] שאינו אלא תקנת חכמים בקיום שטרות משום פסידא דלקוחות, ומה שאינו כשר בדיני ממונות רק משום תקנת חכמים, לא יועיל לאסור אישה על בעלה כמו לעניין דרישה וחקירה, דצריך דרישה וחקירה לאסור אישה על בעלה [...] ולא יועיל רק אם יכירו [אפשר אפילו אחד יכיר כמו שיבואר לקמן] בטביעת עין שהוא כתב ידה, אך אין מחוייבים לחקור על זה, שאם יחקרו ויתקיים ע"כ לא יהיה רק כיעור, והא אין מוציאין רק בעידי כיעור [בצירוף קלא דלא פסיק] אבל לא אם הבעל עצמו ראה הכיעור, והטעם מבואר בהרא"ש משום דע"י עדים יתפרסם הדבר ויצא הקול, וכיון דטעם עדי כיעור משום הקול, וא"כ כשלא יתקיים אף אם הדבר אמת, כל זמן שלא יתקיים לא יצא הקול ומותרת היא [...] אך אם הבעל ירצה לברר הדבר לצאת ידי שמים, אם יבואו עדים ויקיימו מכתבה שמכירים בטביעות עין שהוא כתב ידה, נראה ודאי דחשוב כיעור, ואם ירצה יכול לגרשה בעל כרחא, ולדעת הרמב"ם [אישות כד, טו] אפילו בלא כתובה, ואפילו רק אחד יכיר שהוא כתב ידה אפשר שיצטרף עם עדות הנחשד שזינה עמה משום פלגינן דיבוריה, ועדות מיוחדת מהני לאסור אישה על בעלה."

מבואר על כל פנים שבעצם הכתיבה יש משום דבר כיעור, ככל שדרגת חומרת הכתיבה לראות עיני הדיינים כדבר מכוער, אפילו לא כתבה להדיא שזינתה.

ובתשובת העמק שאלה (לגאון הרב מרדכי דוב טווערסקי, חתן הדברי חיים ומאדמו"ר טשערנאביל חאהע"ז סי' יז) דן בעניין דבר כעור, ובין שאר הדברים, הראה הנחשד לרב שני מכתבים ללא חתימה, אך הוא כתב ידה בברור, ותוכן הדברים שמבקשת אותו מאד שלא יגיד האמת משום חלישות דעת הוריה, ובמשך הזמן תאמר לאביה ששונאת בעלה ותתגרש. ובהתייחס לשאלת המכתבים, השיב העמק שאלה, וז"ל:

"עתה נבוא לעיין אם המכתבים שכתבה שמבקשת מאד שלא יגיד האמת, וכן כותבת שהיא לא תגיד האמת בשום אופן, אם זה נחשב להודאה. ולכאורה נראה דזה תלוי אי אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן [...] וא"כ הוי כאן איסורא דאית ביה ממונא, דלדעת הרמב"ם דפוסק הלכה כר"מ, לא אמרינן בזה מכלל לאו אתה שומע הן, א"כ לא מקרי כאן הודאה. דכל עניין חשיבות הודאתה הוא מחמת דהודאת בעל דין כמאה עדים דמי, וכאן אין כאן הודאה בפירוש רק שנשמע מכלל לאו, וזה לא נחשב הודאה לר"מ במה שיש בו ממון. [...] אבל מ"מ קשה לענ"ד לומר שזה מיקרי הודאה על כל הדברים, דאולי היה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כוונתה רק על דברים מכוערים שהיה בינם קודם שנשאת לאיש, שזה היה ג"כ בכלל הסיפור, וע"ז בקשה שלא יגיד האמת, ואיך נוכל להחליט מדברים דשוויא נפשה חתיכה דאיסורא או עכ"פ עוברת על דת משה"

ונראה מהדברים דשייך הודאה בכתב, אך לא מוכח מהדברים דהכתיבה עצמה יכולה להיחשב כדבר כיעור, אלא רק אם יש כאן הודאת בעל דין על כיעור וזנות, דשוויא אנפשא חתיכה דאיסורא. גם מהאבני נזר לא מוכח שהמכתב עצמו יחשב דבר כיעור אלא הודאה על כיעור, למשל אם כתבה במכתב שזינתה או שעשתה דבר כיעור.

כך גם נראה מדברי הכתב סופר בתשובה (סי' יד) באישה שכתבה מכתב לנחשד, והיה כתוב באגרת בלשון אהבה וחיבה יתירה, והוכיחתו על שעזבה ורוצה לישא אחרת, וכתבה לו איך הייתה האהבה עזה ביניהם, ושהילד הקטן שיש לי ממך הוא כאשר קלסתר פניו דומה לשלך כאשר כולם אומרים ויודעים, ואיך אתה יכול לשכוח האהבה העזה אשר הייתה בינינו ולעזוב אותי. וצירף שם כתבה לאסרה, עיי"ש.

אך כל זה שבכתב מודה בזנות ממש, אך לא הכתב הוא הכיעור. דכתיבה שהיא גופה הכיעור, זאת לא מצאנו. וע"כ אם כתבה בדואר אלקטרוני, הודעות טקסט וכד', דברי זנות המוכיחים שזנתה עימו או שעשו דברים מכוערים, בזה חשיב הודאתה וכתביבה כדבר כיעור שאפשר לאסרה לנטען או לבעלה ולהפסידה כתובתה.

מהאמור לעיל, הואיל ואין בדינו אפילו את תוכן השיחה בין האישה לק', ודאי שאין מקום לקבוע כי האישה עשתה דבר כיעור והפסידה כתובתה, שאין בשיחות טלפון אלו עצמם, דמיון למעשה כיעור שבגמ' בבלי וירושלמי ובראשונים.

אמנם בנדו"ד כבר הבענו דעתנו מספר פעמים שיש מקום שלא ליתן כתובה במלואה, וזאת מחמת זמן הנישואין הקצר ביותר, וכן מחמת מצבו הכלכלי של הבעל. לאור האמור לעיל אנו פוסקים, כי על הבעל לשלם לידי האישה שליש מסכום הכתובה, דהיינו – 86,000 ש"ח.

רכוש הצדדים

רכוש הצדדים מסתכם בכספים אותם צריכה האישה להעביר לבעל, בגין זכויותיה ממקום העבודה (הפרשים מהבעל), וכן חלוקת כספי העו"ש של החשבון המשותף.

בהתאם לחו"ד רו"ח שטרנפלד מיום 8.7.2020, הרי שבהיוון כלל הזכויות, האישה צריכה לשלם לבעל – 21,473 ש"ח.

בנוסף ניתן לתת לאישה את מלא יתרת הזכות בחשבון המשותף בבנק מזרחי מ"ח [...] בסכום של 29,804 ש"ח. סכום זה שייך לשני הצדדים בחלקים שווים, הסכום הנ"ל נכון לתאריך 1.1.2020, ויש לבדוק מה הסכום נכון ליום מתן פסה"ד.

באשר לתכולה וכספי הברית שתובעת האישה מהבעל מחציתם. הבעל נחקר בעניין (ראה פרוטוקול הדיון שורה 67 ולהלן):

בא כוח האישה: המתנות לברית שקיבלתם 20 אלף ש"ח, היכן זה?
הבעל: לא קיבלנו, הפסדנו, וכיסינו את הברית. לא היה.

בא כוח האישה: אני אומר לך שכל התכולה המשותפת שרכשתם בסך של 52,800 אלף ש"ח, נשארה אצלך ולקחת אותה. איפה היא?

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל: אבא שלי תרם את התכולה, הוא שילם אותה. תשאל אותו. לא יודע.
יש לך חשבונות? אבא שלי וסבתא שלי קנו לנו כדי לעזור לנו. הוא תרם את
זה אח"כ, מה אני יכול לעשות עם זה?

בא כוח האישה: אם אני אוכיח לך שהתכולה עברה לבית של אחותך? מה
תגיד?

הבעל: לא יודע.

ביה"ד סבור שלא הוצגו הוכחות לסתור את טענת הבעל, ומשכך לא מצאנו מקום לחייבו
בנ"ל.

לאור האמור לעיל ביה"ד פוסק כדלהלן:

- א. ביה"ד מחייב את הבעל לשלם לידי האישה עבור כתובתה סכום של 86,000 ש"ח.
- ב. מסכום זה יש להוריד את הסכום של 21,473 ש"ח, שהוא הסכום שהאישה צריכה לשלם לבעל בגין איזון משאבים, ובניכוי הסכום, נפטרת מתשלום הסכום האמור.
- ג. בנוסף, האישה תקבל לידה את כל יתרת הכסף בחשבון העו"ש שעל שם הצדדים בבנק מזרחי טפחות מ"ח [...], ומחצית מהסכום של היתרה, ינוכה אף הוא מהסכום האמור לעיל בסעיף א'.
- ד. הסכום האמור בסעיף א', בניכוי הסכומים שבסעיף ב' ובסעיף ג', יינתנו לאישה תוך 60 יום ממועד מתן פסה"ד.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ה באלול התשפ"ב (21/09/2022).

הרב משה בצרי

הרב יצחק הדאיה

הרב צבי בן יעקב – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה